

کارشناس «آتی‌نو» به پرسش‌های شرکای اجتماعی پاسخ می‌دهد

حق سنوات کارگران در سال ۱۴۰۲ چقدر است؟

گزارش

سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان بزرگ‌ترین سازمان بیمه‌گر کشور با جامعه‌عظیمی از مخاطبان در ارتباط است که غالباً با قواعد و قوانین این سازمان بزرگ آشنایی کافی ندارند. «آتی‌نو» تلاش

- تعهدات سازمان تأمین اجتماعی در خصوص بیمه کارفرمایی
- نحوه بهره‌مندی بسیجیان از بیمه سازمان تأمین اجتماعی
- تغییرات میزان تعرفه‌اروتز و پروتز در سال جدید
- میزان در صد پورسانت‌زاوگذاری تعهدات کوتاه‌مدت

احمد فاضلی

کارشناس-بازمن تأمین اجتماعی

من به اتفاق چند نفر دیگر در یکی از پایگاه‌های بسیج فعالیت داریم و به عبارتی بسیجی فعال هستیم. خواستیم اطلاع داشته باشیم آیا بسیجیان نیز می‌توانند بیمه تأمین اجتماعی شوند؟

بله، یکی از گروه‌های بیمه‌های توافقی، بیمه رزمندگان و بسیجیان فعال است. در این خصوص اگر بسیجی فعال حداکثر ۵۰ سال سن داشته باشد، می‌تواند با معرفی مؤسسه تأمین درمان بسیجیان از بیمه تأمین اجتماعی استفاده کند. نرخ حق بیمه آن ۲۷ درصد است و مؤسسه مذکور مسئول ارسال لیست ماهانه و پرداخت حق بیمه خواهد بود. تعهدات سازمان تأمین اجتماعی نیز در قبال این گروه از بیمه‌شدگان همانند سایر گروه‌های بیمه توافقی شامل تعهدات بلندمدت بازنشستگی و از کارافتادگی کلی و فوت و قسمتی از تعهدات کوتاه‌مدت از قبیل کمک‌هزینه ازدواج، کمک‌هزینه پروتز و اروتز، کمک‌هزینه کفن و دفن و کمک‌هزینه سفر بیمه‌شده بیمار است.

امسال سومین سال است که در یک کارگاه تولیدی شاغل و بیمه پردازی اجباری هستیم، اما کارفرما به من حق سنوات پرداخت نمی‌کند. خواستیم اطلاع داشته باشیم میزان حق سنوات چقدر است؟

مزایایی از قبیل حق سنوات کارگران شاغل، مربوط به سازمان تأمین اجتماعی نیست بلکه در ارتباط با اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی است. با این حال در سال ۱۴۰۲ طبق تصویب شورای عالی کار برای افرادی که حداقل یک سال سابقه کار در همان کارگاه را دارند و یا یک سال از دریافت آخرین پایه سنواتی آن‌ها گذشته است، میزان حق سنوات روزانه ۷۰ هزار ریال تعیین شده که مشمول کسر حق بیمه است.

۴۵ سال سن دارم. قبلاً سه سال در یکی از نشریات، سابقه فعالیت رسانه‌ای داشتم و بیمه پردازی اجباری بودم. اخیراً با اخذ مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حوزه رسانه الکترونیک و دیجیتال فعالیت دارم. از چه طریقی می‌توانم خود را بیمه تأمین اجتماعی کنم و میزان حق بیمه ماهانه چقدر است؟

شما می‌توانید در قالب بخشنامه مربوط به بیمه افرادی که در حوزه رسانه و مطبوعات فعالیت دارند که یکی از گروه‌های بیمه‌های توافقی است، بیمه تأمین اجتماعی شوید. البته کلیه رسانه‌های مکتوب بر خط (آنلاین)، الکترونیک و دیجیتال که دارای مجوز فعالیت از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هستند با ارائه تأییدیه از معاونت مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزارتخانه مذکور می‌توانند در قالب بیمه‌های توافقی تأمین اجتماعی خود را بیمه کنند. متقاضیان باید فاقد رابطه مزدگیری بوده و حداکثر سن آن‌ها ۵۰ سال باشد (لازمه سن بالای ۵۰ سال داشتن سابقه قبلی پرداخت حق بیمه معادل سن اضافه است) نرخ حق بیمه ۲۷ درصد و دستمزد مبنای کسر حق بیمه بستگی به میزان سن و سابقه متقاضی دارد. افرادی که فاقد سابقه قبلی پرداخت حق بیمه هستند و یا سابقه قبلی کمتر از پنج سال دارند و سن آن‌ها ۴۹ الی ۵۰ سال است، دستمزد مبنای کسر حق بیمه به انتخاب متقاضی بین ۱/۲ برابر حداقل دستمزد تا سه برابر حداقل دستمزد است. بر فرض اگر شما ۱/۲ برابر حداقل دستمزد را انتخاب کنید میزان حق بیمه ماهانه شما با نرخ ۲۷ درصد مبلغ یک میلیون و ۷۱۹ هزار و ۸۴۰ ریال خواهد بود.

کارخانه تولید تن ماهی در جنوب کشور ۶۰ نفر بیمه‌شده تأمین اجتماعی دارد. مدیرعامل یک شرکت دیگر تولید تن ماهی اظهار می‌دارد که در قبال واگذاری انجام تعهدات کوتاه‌مدت سازمان تأمین اجتماعی به کارفرمای آن کارگاه، حق بیمه‌های ماهانه کارگران را با چند درصد تخفیف به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌کند. خواستیم کسب اطلاع کرده باشیم اگر شرکت ما هم این تعهدات را قبول کند مقدار تقلیل حق بیمه ماهانه چه میزان است؟ ضمناً با یکی از فروشگاه‌های زنجیره‌ای جنوب کشور تفاهم کرده‌ایم که در آینده نزدیک قرارداد دو ماهه منعقد کنیم مبنی بر اینکه در طول مدت مذکور مقداری از تن ماهی تولید شده تحویل وگذارنده کار شود. سؤال دوم این است که آیا میزان تقلیل نرخ حق بیمه در اجرای ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی مؤثر است؟

در سال ۱۴۰۲ پورسانت‌زاوگذاری تعهدات کوتاه‌مدت به کارگاه‌ها و کارفرمایان واجد شرایط از ۰٫۸ درصد سال قبلی به ۰٫۴ درصد فعلی تغییر یافته است. ضمناً در مواردی که بخشی از تعهدات کوتاه‌مدت سازمان تأمین اجتماعی به عنوان پورسانت‌زاو به کارفرما واگذاری می‌شود و به تبع آن میزان حق بیمه طبق ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی تقلیل می‌یابد، موقع محاسبه حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد منعقد به‌واگذارنده کار، معادل پورسانت‌زاو متعلقه مستند به لیست اسالی کارکنان توسط پیمانکار، وصول شده تلقی شده و مبالغ مربوط به لیست‌های هر پیمان به مأخذ کامل ۲۷ درصد محاسبه می‌شود.

وکیل بیمه‌شده ایرانیان خارج از کشور هستیم و حق بیمه ماهانه موکلم را من پرداخت می‌کنم. اخیراً و برای فرزندش پروتز بریس قفل دار زانو به مبلغ ۲۰ میلیون ریال خریداری کرده است. آیا سازمان تأمین اجتماعی هزینه بریس را برای بیمه‌شده ایرانیان خارج از کشور و افراد تحت تکفل آن‌ها پرداخت می‌کند؟

اگر بیمه‌شده ایرانیان خارج از کشور با پرداخت حق سرانه درمان برای خود و افراد تحت تکفل از حمایت درمان نیز برخوردار باشد در این صورت مشمول دریافت هزینه پروتز و اروتز خواهد بود و تعرفه آن برای افراد تا سن ۱۸ سال ۸ میلیون ریال و بالای ۱۸ سال ۱۱ میلیون ریال است.

بر اساس جواز کسب میوه‌فروشی و تره‌بار، با نرخ ۱۴ درصد همراه با درمان خودم و سه نفر از افراد خانواده، بیمه مشاغل آزاد شده‌ام. افراد تحت تکفل من در مراجعه به مراکز درمانی متعلق به سازمان تأمین اجتماعی باید مبلغی بابت فرانشیز پرداخت کنند، اما در مراجعه بیمه‌شدگان اختیاری، درمان آن‌ها بدون اخذ فرانشیز و رایگان است. با توجه به اینکه مغازه میوه‌فروشی من دایر است و جواز کسب اعتبار دارد آیا می‌توانم قرارداد مشاغل آزاد را لغو کرده و به بیمه اختیاری تبدیل کنم؟

طبق مقررات، بیمه‌شده مشاغل آزاد در صورتی می‌تواند بیمه خود را به اختیاری تبدیل کند که شغل مربوطه قید شده در قرارداد را از دست داده باشد. به عبارت دیگر اگر دارای جواز کسب است، مجوز مربوطه از طرف اتحادیه ابطال و فاقد اعتبار باشد. در غیر این صورت تازمانی که در شغل خود اشتغال به کار دارد و به اعتبار شغل، امکان تمدید قرارداد وجود دارد نمی‌تواند بیمه پردازی خود را از مشاغل آزاد به اختیاری تبدیل کند.

دارد با بهره‌گیری از تجربیات کارشناسان، شرکای اجتماعی را با ظرایف قانونی این حوزه آشنا کند. موضوعاتی که در این شماره به بررسی آنها می‌پردازیم عبارت‌اند از:

مدیرعامل شرکت مهندسی برق با شخصیت حقوقی غیردولتی هستیم. به تازگی با عقد قرارداد خود را بیمه کارفرمایی کرده‌ام و همراه با ارسال لیست و پرداخت حق بیمه پرسنل شرکت اسم خودم را نیز در لیست درج و حق بیمه مربوطه را پرداخت می‌کنم. آن‌گونه که اطلاع دارم، طبق قرارداد منعقد تعهدات تأمین اجتماعی در قبال بیمه کارفرمایی شامل مستمری بازنشستگی و از کارافتادگی و فوت و هزینه کفن و دفن و پروتز و اروتز است. اخیراً سازمان تأمین اجتماعی بخشنامه جدیدی صادر کرده، مبنی بر اینکه مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره شرکت‌های حقوقی غیردولتی مجاز هستند بدون قرارداد و به تنهایی خود را بیمه کارفرمایی کنند. سؤال این است که تعهدات سازمان تأمین اجتماعی در خصوص بیمه کارفرمایی جدید اشخاص حقوقی مثل تعهدات قبلی است؟

خیر، در بیمه کارفرمایی جدید اشخاص حقوقی غیردولتی که بدون عقد قرارداد بیمه تأمین اجتماعی می‌شوند، غیر از تعهدات قبلی، غرامت دستمزد ایام بیماری و باردادی و هزینه سفر و اقامت بیمه‌شده بیمار نیز به تعهدات سازمان تأمین اجتماعی اضافه شده است.

بیمه‌شده کارگر ساختمانی با پنج سال سابقه بیمه پردازی هستیم. اخیراً به علت سقوط از داربست آرنج من آسیب دیده و پزشک معالج، پروتز زیر آرنج اندام فوقانی برای من تجویز کرده است. چون برادرم نیز بیمه‌شده اجباری است سال گذشته به علت مشکل آرنج مبلغ ۳۰ میلیون ریال از تأمین اجتماعی دریافت کرده است. آیا تعرفه پروتز امسال نیز مثل تعرفه سال قبل است؟

خیر، امسال تعرفه بالغ بر ۱۵۰ مورد از پروتزها و اروتزها افزایش یافته و تعرفه پروتز زیر آرنج از مبلغ ۳۰ میلیون ریال قبلی به مبلغ ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال تغییر پیدا کرده است.

در منطقه شهریار مزرعه پرورش شتر مرغ دارم و سه نفر کارگرم بیمه‌شده تأمین اجتماعی هستند. در کنار مزرعه یک قطعه زمین کشاورزی است که به‌صورت قولنامه بنگاهی از مالک آن خریداری کرده‌ام. اخیراً برای تبدیل قولنامه به سند رسمی به مرجع مربوطه مراجعه کردیم و اطلاع پیدا کردیم که چون مالک زمین بدهی زیادی به تأمین اجتماعی دارد زمین منی که در تصرف من است، توسط این سازمان توقیف شده است. در حالی که مزرعه پرورش شتر مرغ من هیچ‌گونه بدهی به تأمین اجتماعی ندارم؛ راهکار چیست؟

بازداشت قطعه زمین کشاورزی ارتباطی به مزرعه پرورش شتر مرغ شما ندارد، چون زمین مذکور در اداره ثبت اسناد و املاک به‌صورت رسمی به نام مالک آن ثبت شده، طبق مقررات بازداشت اموال غیرمنقول که به نام بدهکار (مدیون) در اداره ثبت به ثبت رسیده و به‌صورت غیررسمی در تصرف شخص ثالث دیگری باشد قابل توقیف است و اعتراض شخص ثالث قابل پذیرش نیست. بهتر است از مالک بخواهید تا نسبت به ترتیب پرداخت بدهی اقدام کند تا سند رسمی زمین توقیف شده به نام شما صادر شود.

مدیرعامل یک شرکت حقوقی ساخت قطعات مختلف خودرو هستیم. در رابطه با حمل این قطعات به یکی از کارخانجات شرکت‌های خودروساز در مشهد، قرارداد یک‌ماهه با شرکت حمل و نقل بار بین شهری منعقد کرده‌ایم. چون حمل بار صرفاً توسط راننده خود مالک کامیونی صورت می‌گیرد که خود راننده از بیمه‌شدگان راننده بین شهری است و حق بیمه ماهانه را راساً خودش پرداخت می‌کند. آیا در این رابطه باید ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی را رعایت کنیم و برای پرداخت کلیه مطالبات پیمانکار نیازمند اخذ مفاصاحساب تأمین اجتماعی از پیمانکار هستیم؟

بله، طبق بند «۱۱» مصوبه شماره ۱۵ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۹ هیأت‌امنی سازمان تأمین اجتماعی و در اجرای دادنامه شماره ۲۱۹ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۹ دیوان عدالت‌داری، پیمانکارانی که در ارتباط با حمل و نقل کالا و مسافر با واگذارنده کار قرارداد منعقد می‌کنند، اگر عملیات قرارداد توسط راننده خود مالک که مشمول قانون بیمه اجتماعی رانندگان است صورت می‌گیرد و موضوع قرارداد فقط حمل و نقل بار و کالای بین شهری است، حق بیمه قرارداد به مأخذ چهار درصد ناخالص کارکرد به اضافه ۳۶٫۷ حق بیمه بابت بیمه بیکاری محاسبه می‌شود. لذا واگذارنده کار ملزم به رعایت ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی و ارائه مفاصاحساب قرارداد توسط پیمانکار به واگذارنده کار است.

کارفرمای لبنیاتی و ماست‌بندی با دو نفر کارگر بیمه‌شده تأمین اجتماعی هستیم. چون سابقه قبلی پرداخت حق بیمه نداشتم با کارت پایان خدمت سر بازی بیمه اختیاری شده‌ام، اما حق بیمه اختیاری سال جاری خیلی زیاد شده و با توجه به اینکه مجرد هستم آیا می‌توانم بیمه خودم را به اختیاری تبدیل کنم؟

بله، برعکس بیمه‌شده مشاغل آزاد که مجاز نیست بیمه خود را به اختیاری تبدیل کند، بیمه‌شدگان اختیاری مجاز به تغییر به بیمه مشاغل آزاد هستند. البته باید این موضوع را در نظر داشته باشید که تعهدات سازمان تأمین اجتماعی در قبال بیمه‌شدگان مشاغل آزاد حسب مورد نرخ‌های ۱۴ و ۱۸ درصد صرفاً تعهدات بلندمدت است، اما بیمه‌شدگان اختیاری علاوه بر تعهدات بلندمدت بازنشستگی و از کارافتادگی و فوت، مشمول قسمتی از تعهدات کوتاه‌مدت از قبیل پرداخت کمک‌هزینه وسایل پزشکی پروتز و اروتز و اندوپروتز همچنین کمک‌هزینه کفن و دفن و کمک‌هزینه سفر بیمه‌شده بیمار و هزینه اقامت او و همراه و استفاده از خدمات درمانی رایگان در مراکز ملکی و استیجاری تأمین اجتماعی هستند.

از اول سال جاری در شهر قدس استان تهران با چهار نفر کارگر حباب‌ساز، استادکار بادی، شیشه‌سوز و گوی‌ساز تاننده، کارگاه بلورسازی باز کرده‌ام و تصمیم دارم به زودی کارگران را بیمه تأمین اجتماعی کنم. خواستیم اطلاع داشته باشیم آیا می‌توانم حق بیمه کارگران را بر اساس حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار پرداخت کنم؟

کلیه کارفرمایان موظف هستند که از اولین ماه شروع به کار کارگران آن‌ها را بیمه تأمین اجتماعی کنند. مخصوصاً کارگاه‌هایی مثل کارگاه شما که کارگران در مجاورت کوره‌های ذوب فعالیت دارند و در معرض مستقیم حرارت و بخارات متصاعد از کوره هستند و به نوعی کار آن‌ها سخت و زیان‌آور است. به هر حال اینکه تصمیم گرفته‌اید از هم‌اکنون آن‌ها را بیمه کنید باعث ایجاد انگیزه کار بیشتر در کارگران و بهره‌وری بیشتری خواهد بود. و اما مهلت ارسال لیست و پرداخت حق بیمه مهر ماه سپری شده و شما می‌توانید حق بیمه آبان ماه را حداکثر تا آخر آذرماه پرداخت کنید و چون احتمالاً جمعیت شهر قدس کمتر از ۵۰۰ هزار نفر است، در این شهرها دستمزد روزانه استادکار بادی با ۱/۱۵ برابر حداقل دستمزد و معادل ۲ میلیون و ۳۴ هزار و ۸۴۰ ریال و دستمزد حباب‌ساز با ۱/۲ برابر حداقل دستمزد و معادل ۲ میلیون و ۱۲۳ هزار و ۳۰۰ ریال و دستمزد دروازه‌گوی ساز تاننده و شیشه‌سوز با ۱/۰۵ برابر حداقل دستمزد و معادل یک میلیون و ۸۵ هزار و ۹۰۰ ریال است که اخیراً نیز پنج درصد به دستمزد‌های مقطوع اضافه شده است. ضمناً نرخ حق بیمه ۳۰ درصد است.

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی